

168 + not 2 str 14

DUŻA SALA

Sluchowisko
wg powieści Jacoby van Velde

8.IV. godz. 22.05 p. II

Ktoś powiedział, że miarą kultury narodu jest stosunek jego obywateli do dzieci i starców. Te dwa etapy życia ludzkiego, w których słabość i niepełność jednostki stawia ją poza normalnym tokiem życia społecznego. Wymagając dla niej specjalnej opieki i specjalnych warunków egzystencji — to w każdym społeczeństwie problem trudny i ważny. Ale gdy dziecko z każdym dniem zbliża się radośnie ku dojrzałości i rozkwitowi — każdy dzień starca zdaje się go odsuwać od życia; spychać w osamotnienie, zbliżać do nieuchronnego kresu. Tak więc starość w swojej nieodwracalności jest tragiczna. Czy może nią nie być? Czy można zmniejszyć jej cierpienia? Odjąć ciężar samotności? Uchronić przed zapomnieniem... — oto problemy, które mogą się stać źródłem literackiego tematu. A jednak literatura częściej interesuje się starością w jej dziwactwach, zwyrodnieniach, brzydocie, a nawet śmieszności, rzadziej mówi prawdę o cierpieniu starożytności. Trudny to i niepopularny temat. Tym większy walor małej skromnej książeczki, którą zadebiutowała młoda holenderska pisarka Jacoba van Velde uzyskując dla swojej „Dużej sali” państwową nagrodę holenderską i rozgłos europejski.

Tłumaczona na wiele języków mi-kropowieść ta wstrząsa i wzrusza. Skonstruowana z przejrzystą prostotą, powściągliwa i oszczędna w słowach — budzi zrozumienie i współczucie dla tych, którymi i my wszyscy kiedyś będziemy.

Rzecz dzieje się w „domu wypoczynkowym” dla starych kobiet, który jest właściwie ich ostateczną przystanią. Realizm i prawda kreślonych przez Jacobę van Velde postaci kobiecych, różnorodność ich charakterów i sytuacji, dramatyczna atmosfera uczuciowego napięcia, w jakiej rozgrywają się małe i wielkie konflikty tej książki, wszystko to sprawia, że powieść „Duża sala” zdaje się stworzona, aby ją przełożyć na język radiowego dramatu. Konieczna w tym wypadku kondensacja i ograniczenie wielu wątków powieściowych sprawiły, że adaptacja radiowa stara się skupić uwagę słuchacza wokół dramatu głównej bohaterki powieści, pani van der Veen, losy innych kobiet uwzględniając o tyle, o ile w jakiś sposób wpływają na przeżycia głównej postaci, stanowią o atmosferze środowiska, w jakim ona bytuje.

Powieść zaadaptowała dla radia i wyreżyserowała Malwina Szczepkowska.

M. S.

TEATR POLSKIEGO RADIA

nada dnia 8.IV o godz. 22.05 w programie II
sluchowisko wg powieści Jacoby van Velde

DUŻA SALA

Przekład Pauliny Wat
Adaptacja radiowa i reżyseria —
Malwina Szczepkowska
Opracowanie muzyczne Wandy Obalskiej

Obsada:

Gertruda van der Veen — Zofia Grabiańska; Helena,
jej córka — Krystyna Lubieńska; pani Jensen —
Helena Sokółowska; pani Blazer — Anna Chodakow-
ska; panna Bijlewelt — Maria Chodecka; panna Lous
— Bogusława Czosnowska; Dyrektorka — Teresa

Lassota

oraz: Kira Peplowska, Wiesława Kosmańska, Janina
Heinowa, Jan Boigaty i Leon Zaluza.

Audycję przygotowała Rozgłośnia Gdańska